

De uitkomsten van de RMC analyse 2001

februari 2002

ITS/Sardes
Loes van Tilborg
Wander van Es

Inhoudsopgave	Pagina
Inleiding	3
1. De uitkomsten van de formele beoordeling	4
2. Het netwerk steeds sluitender	5
2.1. Het aantal regio's dat in subregionaal verband werkt	
2.2. Deelnemende gemeenten	
2.3. Deelnemende instellingen	
2.4. Succesfactoren in de samenwerking	
3. Nog enkele onvolkomenheden in het netwerk	7
3.1. Aandachtspunten in gemeentelijk beleid	
3.2. Niet deelnemende instellingen	
3.3. Resterende knelpunten in de samenwerking	
4. De inzet van middelen	8
4.1. Inzet van eigen gemeentelijke middelen en van de rijksbijdrage RMC	
4.2. Besteding van RMC middelen aan preventieve activiteiten	
5. Aantallen voortijdige schoolverlaters: meer vsv-ers in beeld en aantal herplaatsingen van de volledig leerplichtige voortijdige schoolverlaters verder gestegen	9
5.1. Aantallen voortijdige schoolverlaters	
5.2. Streefcijfers in 2000-2001	
5.3. Streefcijfers voor de komende jaren	
5.4. Geconstateerde factoren die bijdragen aan een succesvolle melding en registratie van voortijdige schoolverlaters	
6. Resterende knelpunten in de melding en registratie van voortijdige schoolverlaters	11
6.1. Onvolledige meldingen door gemeenten	
6.2. Onvolledige melding door scholen	
7. De trajecten voor voortijdige schoolverlaters: de vormgeving, de speciale aandacht voor bepaalde risicogroepen en de succesfactoren	12
7.1. Wijze van trajectbegeleiding	
7.2. Nieuwe ontwikkelingen in de trajectbegeleiding	
7.3. Speciale aanpakken voor bepaalde groepen voortijdige schoolverlaters	
7.4. Succesfactoren bij de aanpak van voortijdig schoolverlaten	

Inhoudsopgave	Pagina
8. Resterende knelpunten in de trajecten voor voortijdige schoolverlaters	14
9. Samenvatting en aanbevelingen	15
9.1. Samenvatting	
9.2. Aanbevelingen	

Inleiding

Het gaat steeds beter met de aanpak van voortijdig schoolverlaten, is de korte en bondige conclusie van dit jaarverslag over de werkzaamheden van de 39 RMC regio's inzake de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Regio's hebben hun netwerk van regionale partijen vrij compleet, krijgen steeds meer voortijdige schoolverlaters in beeld en slagen meer in succesvolle herplaatsingen van diverse groepen van voortijdige schoolverlaters. Financiën en wetgeving en de toenemende aandacht van het gemeentelijk beleid voor dit terrein worden gezien als belangrijke ondersteunende factoren in de uitvoering van de werkzaamheden.

Toch blijft er nog genoeg te wensen over. Zowel op het gebied van de registratie en op het gebied van trajecten voor voortijdige schoolverlaters zijn nog diverse verbeteringen te boeken. In de diverse hoofdstukken van dit rapport wordt de huidige stand van zaken van de RMC regio's beschreven en wordt een overzicht gegeven van de successen en resterende knelpunten. Het rapport wordt afgesloten met een samenvatting en diverse aanbevelingen.

1. De uitkomsten van de formele beoordeling

Elk jaar doen de 39 RMC regio's op 1 oktober aan het Ministerie van OCenW verslag van hun werkzaamheden over het afgelopen schooljaar middels een jaarlijkse regionale rapportage. Dit rapportagejaar betreft de periode 1-8-2000 tot 1-8-2001.

In de rapportage wordt van de volgende zaken verslag gedaan:

- . de gemeenten die deel uitmaken van de betreffende regio,
- . het aantal onderwijsinstellingen en organisaties dat participeert in het regionale RMC netwerk
- . ontbrekende instellingen in het netwerk en de redenen waarom instellingen/organisaties niet deelnemen aan het regionale netwerk of geen voortijdige schoolverlaters melden
- . de inzet van eigen gemeentelijke financiële, personele en materiële middelen
- . de inzet van de rijksbijdrage RMC functie
- . gegevens over het aantal voortijdige schoolverlaters en de gehanteerde streefdoelen
- . realisatie van de streefcijfers
- . knelpunten en succesfactoren in de voortgang van de RMC werkzaamheden
- . groepen vsv-ers die met prioriteit worden aangepakt en herplaatst
- . het gehanteerde trajectbegeleidingsmodel

In de formele beoordeling wordt gekeken of alle door OCenW gevraagde informatie in de rapporten is terug te vinden. In de rapportages van 20 (sub)regio's was dit het geval. In de overige rapportages ontbraken gegevens of was de informatie op onderdelen onduidelijk, zodat aanvullende informatie is opgevraagd. In de meeste gevallen (15x) ging het om ontbrekende of onjuiste informatie over de inzet van de RMC middelen. Zeven maal ontbrak informatie over de redenen van niet deelnemende instellingen. Vijf regio's vermeldden geen redenen voor de ontbrekende aantallen leerlingen in s(v)o en bve en tekens in vier regio's (in wisselende samenstelling) was geen informatie aanwezig over aantallen voortijdige schoolverlaters in s(v)o en bve, streefdoelen en nadere informatie over de herplaatsingsbestemming van de voortijdige schoolverlaters. In twee regio's waren geen uitgesplitste gegevens over de aantallen voortijdige schoolverlaters aanwezig. In een enkele regio ontbrak informatie over het trajectbegeleidingsmodel, de wijze van inzet van eigen middelen, het aantal instellingen dat deelneemt aan het netwerk, de namen van de deelnemende scholen.

Uiteindelijk werd van alle regio's de gevraagde informatie ontvangen, zodat een compleet beeld kan worden gegeven van de huidige situatie in de aanpak van het voortijdig schoolverlaten. In de volgende hoofdstukken wordt hierop nader ingegaan.

2. Het netwerk steeds sluitender

Geen goede aanpak van voortijdig schoolverlaten zonder een goed en sluitend regionaal netwerk van samenwerkende partijen. Samenwerking van gemeenten en tussen instellingen in een regio is een voornaam aspect van de bestrijding van het voortijdig schoolverlaten. Een belangrijke taak is hierbij weggelegd voor de contactgemeente: deze gemeente ontvangt ten behoeve van de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten de rijksbijdrage van RMC middelen en vormt samen met de andere gemeenten in de regio het politiek-bestuurlijke platform waarin de beslissingen over de vormgeving van melding en registratie en over de aanpak van voortijdig schoolverlaten en de inzet van de RMC middelen worden gelegitimeerd. De trajectbegeleidingmodellen laten zien dat de samenwerking op verschillende wijzen gestalte krijgt: er wordt gewerkt met meer of minder gelede bestuursvormen (bijvoorbeeld: in het regionale portefeuillehoudersoverleg van de wethouders krijgt de eindverantwoordelijkheid van de RMC aanpak gestalte, daaronder werkt men met een of meer bestuursgroeperingen waarin de vertegenwoordiging van deelnemende regionale instellingen wordt vormgegeven); men werkt met jaarplannen; afspraken kunnen de vorm hebben van convenanten, protocollen, overeenkomsten etc. of worden in de jaarplannen gememoreerd. We gaan hieronder nader in op de gerealiseerde samenwerking.

2.1. Het aantal regio's dat in subregionaal verband werkt

Bij de start van de RMC functie in 1994 werden 39 regionale meld- en coördinatiepunten gevormd, waarbinnen de aanpak van voortijdig schoolverlaten is georganiseerd. Vanwege de omvang van de RMC regio's is men in de afgelopen jaren in een aantal gevallen tot subregiovorming overgegaan. Op dit moment zijn in 21 regio's subregionale opsplitsingen aangebracht. Met elkaar betreft dit in totaal 63 subregio's. De overige 18 RMC regio's functioneren als één regio bij de aanpak van voortijdig schoolverlaten.

2.2. Deelnemende gemeenten

Alle gemeenten in Nederland participeren in een van de RMC regio's. De gemeente Zeewolde is overgegaan naar de RMC Noord West Veluwe. De gemeente Susteren verwacht een herindeling met de gemeente Echt, zodat ook deze gemeente zich bij een andere RMC regio zal aansluiten.

Specifiek worden in het verslagjaar 2000-2001 de volgende concrete onderwerpen genoemd waaraan met succes in gemeenten en in de regio's is gewerkt en die in het gemeentelijk beleid zijn ervaren als een succesfactor bij de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Het zijn:

- . het meer betrekken door de contactgemeente van regiogemeenten bij de aanpak van vsv
- . de instelling van provinciale regiegroepen
- . bundeling van krachten door provinciaal overleg
- . het plan van aanpak vsv dat zowel lokaal als regionaal een impuls geeft om te komen tot een sluitend aanbod
- . zorg voor risicoleerlingen een belangrijkere plaats geven in regiogemeenten
- . regionalisering van de leerplicht
- . voortijdig schoolverlaten benoemen als hoofdindicator in GSB beleid
- . versterkte samenwerking met jeugdzorg
- . versterkte samenwerking met justitie
- . de oprichting van een regionaal bureau leerlingzaken
- . goede overlegstructuren
- . koppeling van verschillende financiële middelen uit GOA, GSB en RMC

Ook de wettelijke status van de RMC functie en de structurele gelden worden genoemd als belangrijke elementen voor een beter en planmatiger werken ten behoeve van een succesvolle aanpak van voortijdig schoolverlaten.

2.3. Deelnemende instellingen

Belangrijke uitvoerende partijen bij het voorkomen en aanpakken van voortijdig schoolverlaten zijn: onderwijsinstellingen, instellingen op het terrein van welzijn en de jeugdzorg, justitie en instellingen voor werk en inkomen. Het primaat ligt bij de onderwijsinstellingen: zij hebben een belangrijke preventieve taak om risicojongeren binnen het onderwijs te houden en zij dienen te melden aan het RMC meldpunt of jongeren voortijdig schoolverlater zijn geworden. Ook kunnen onderwijsinstellingen over specifieke aanpakken beschikken die maken dat voortijdige schoolverlaters toch weer hun weg terug naar het onderwijs vinden. Samenwerking in de RMC regio tussen onderwijsinstellingen en andere instellingen op het terrein van jeugdzorg, arbeid en justitie kan er toe leiden dat een sluitend vangnet in de regio ontstaat voor de voortijdige schoolverlaters.

In totaal namen in het verslagjaar 2000-2001 in de 39 RMC regio's samen zo'n 3223 partijen deel aan het regionale netwerk. Ten opzichte van 1999-2000 is het netwerk behoorlijk volgroeid: de 'meeste' groei is er in de deelname van onderwijsinstellingen (6%) De deelname van ondersteunende instellingen groeide nog met 3%. De

omvang van het regionale netwerk vertoont een grote variatie: het kleinste netwerk bestaat uit 24 partijen, in het grootste regionale netwerk nemen 259 instellingen deel aan de regionale samenwerking.

Het aantal onderwijs-, hulpverlenings-, en arbeidsinstellingen dat deelneemt aan het regionale netwerk

	1998-1999	1999-2000	2000-2001
Onderwijs: v.o. en v.s.o	966	980	1032
Onderwijs: BVE	119	125	142
Jeugdhulpverlening, jeugdzorg, welzijn	417	443	422
Justitie/politie	163	180	184
Arbeidsvoorziening: RBA	77	90	93
Arbeidsvoorziening: JWG, WIW, GSD	220	227	257
Arbeidsmarkt: werkgevers	51-2909*	146-166	182

* het totale aantal van 2909 werkgevers in 1999 kwam tot stand omdat één regio 2860 werkgevers opgaf die onderdeel uitmaakten van het netwerk van de RMC regio.

Een onderdeel van de goede samenwerking met de onderwijsinstellingen bestaat uit het hebben van afspraken over melding, plaatsing, hulpaanbod, streefdoelen en verantwoording. In de regio's is het aantal afspraken verder toegenomen. Met 99% van de vo/svo scholen en met 92% van de BVE instellingen zijn nu afspraken gemaakt over het melden van de voortijdige schoolverlaters.

het totaal aantal afspraken dat is gemaakt met de scholen vo/svo en BVE

Vo/svo	Melding	Plaatsing	Hulpaanbod	Streefdoelen	Verantwoording van de resultaten
2000-2001	1023	877	846	644	728
1999-2000	876	758	755	505	575
1998-1999	891	772	747	443	603

BVE	Melding	Plaatsing	Hulpaanbod	Streefdoelen	Verantwoording van de resultaten
2000-2001	131	121	113	78	97
1999-2000	111	107	97	70	83
1998-1999	105	97	93	62	83

De scholen waarmee geen meldingsafspraken zijn gemaakt zijn overwegend vso scholen. Reden voor het ontbreken van de meldingsafspraken is dat de betreffende vso scholen van mening zijn dat deze vso jongeren nooit een startkwalificatie kunnen halen. Bij andere vo-scholen waarmee meldingsafspraken ontbreken, is tijdsgebrek of het nieuw gevestigd zijn van de school in de gemeente als argument genoemd. Ook melden sommige vo-scholen niet, omdat hun leerlingadministratiepakket op dit moment nog niet geschikt is voor automatische levering van gegevens. Bij de niet meldende ROC instellingen worden o.a. als redenen genoemd: een nieuwe RMC coördinator die zich nog inwerkt, ROC's die buiten de regio liggen, ROC's die zijn overgestapt op een ander pakket, terwijl handmatig aanleveren van gegevens ondoenlijk is en een ROC dat op dit moment geen uitval heeft.

2.4. Succesfactoren in de samenwerking

Succesfactoren voor een goede samenwerking met uitvoerende instellingen zijn er op verschillende fronten. Succesvolle aanpakken en activiteiten die een goede samenwerking tussen instellingen mede mogelijk maakten zijn geweest: een informatiecampagne voor de RMC, conferenties over de aanpak van voortijdig schoolverlaten, duidelijk informatiemateriaal, deskundigheidsbevordering van leerplichtambtenaren, de aanwezigheid van een Jongerenloket, de aanwezigheid van zorgteams, het functioneren van een WIW netwerk, uitgevoerd onderzoek naar de inrichting van de samenwerking, de sociale kaart van instellingen en organisaties goed in beeld brengen met duidelijke afspraken. Daarnaast dragen goede bestaande netwerken, betrokkenheid van het veld, korte werklijnen tussen instellingen, een persoonlijke benadering bij aan succesvolle samenwerking.

3. Nog enkele onvolkomenheden in het netwerk

Ondanks alle voortgang die is geboekt in de sluitende samenwerking blijven er ook enkele aandachtspunten over. We noemen ze hieronder.

3.1. Aandachtspunten in gemeentelijk beleid

In drie regio's maakt men er melding van dat het lokale onderwijsbeleid nog niet is afgestemd op de aanpak van voortijdig schoolverlaten. In de betreffende gevallen zijn er in het GOA plan nog geen specifieke passages over voortijdig schoolverlaten opgenomen of ligt de nadruk vooral op de voorschoolse en basisschool periode.

3.2. Niet deelnemende instellingen

Het aantal niet deelnemende instellingen aan het regionale netwerk is verder afgenomen. Was dit vorig jaar nog 7%, nu melden de regio's dat 218 partijen (ofwel 6%) nog niet in het netwerk zijn betrokken. Het gaat om 3% van de scholen (c.q. 25 vo/vso scholen en 6 BVE instellingen) en 11% van de ondersteunende instellingen (141 instellingen).

Van de 25 vo/vso scholen die niet deelnemen aan het netwerk geldt voor zes vo-scholen dat dit louter een formele reden heeft: zij hebben het RMC convenant van de regio niet ondertekend maar werken wel mee in de samenwerking. Vier vso scholen participeren niet in het voor hen geldende samenwerkingsverband en zijn dus niet direct aangesloten op de RMC stuurgroep. Wel zijn er bilaterale afspraken van de scholen met de betreffende RMC gemeenten. Twee vo-scholen vallen in een andere RMC regio en vier andere vso-scholen zijn nog niet benaderd.

Redenen voor de niet deelnemende BVE instellingen zijn dat een instelling nog niet benaderd is, vier (particuliere) MBO instellingen geen contact wensen en met een instelling nog geen goede en correcte meldingsafspraken zijn gerealiseerd.

De RMC coördinatoren rapporteren dat in hun regio's in totaal 141 ondersteunende instellingen (11%) nog niet in het netwerk zijn betrokken. De meeste hiervan (133 instellingen) behoren tot de partijen die toegang bieden tot de arbeidsmarkt.

Het feit dat de betreffende arbeidsmarktpartijen nog niet deelnemen heeft verschillende oorzaken.

Van de 16 RBA/CWI instellingen die niet deelnemen zijn redenen: CWI's waren nog niet overal operationeel; eigen taakstellingen en streefdoelen botsen met de RMC taakstellingen en doelen; er zijn personele capaciteitsproblemen of men legt meer prioriteit bij de eigen reorganisatie; er zijn nog geen afspraken vanuit de RMC coördinatie met deze instellingen gelegd.

Voor de ontbrekende deelname van 87 niet deelnemende WIW/GSD partijen worden de volgende redenen genoemd: contacten moeten nog worden gelegd en afspraken moeten nog worden gemaakt; de GSD's zelf zijn nog niet zover of er is sprake van personele capaciteitsproblemen; er is wel sprake van incidentele deelname; de verwachte herindeling maakt goede samenwerking op dit moment nog niet mogelijk; pilots loopbaanadvisering zijn gestart.

Ontbrekende directe contacten met werkgeverspartijen (30) hebben vooral als redenen het ontbreken van een werkgeversorganisatie of er zijn nog geen contacten vanuit de RMC coördinatie met deze partij gelegd. Wel meldt men in de betreffende regio's dat er bij hen eerder sprake is van indirecte vormen van contact (via ROC's, trajectbegeleiding, CWI, leerwerkcentra). Positief wordt de pilot Loopbaanadvisering genoemd: op deze wijze is er een concretere positieve samenwerking met de betreffende voorzieningen gerealiseerd. Een andere regio meldt de gemaakte afspraken met de bedrijfstakken over de mogelijkheid van praktijkplaatsen en het bieden van een opleiding naast het werk.

3.3. Resterende knelpunten in de samenwerking

Daar waar knelpunten in de samenwerking aanwezig blijven gaat het deels om ontbrekende partijen in het netwerk, deels om ontbrekende randvoorwaarden. Reorganisatie bij arbeidsvoorziening kunnen samenwerkingsprocedures in de RMC functie op het terrein van de aanpak van voortijdig schoolverlaten (opnieuw) onhelder maken evenals de niet geheel op elkaar aansluitende wetgeving van SZW en OCenW terzake van de startkwalificatie. Instellingen op het terrein van arbeid moeten ook steeds zakelijker werken waardoor overlegtijd over voortijdig schoolverlaters steeds beperkter wordt. Gebrek aan tijd en het eigen instellingsbelang is eerder een achterliggende reden voor moeilijke samenwerking dan onwil. Andere problemen worden veroorzaakt door gebrek aan personele continuïteit en capaciteitsproblemen bij o.a. kleine gemeenten. Ook zijn er nog steeds gemeenten met onvoldoende financiële mogelijkheden om de beleidsontwikkeling van voortijdig schoolverlaten mee uit te voeren. De uitbreiding van de financiële middelen biedt een gedeeltelijke oplossing voor dit probleem.

Afstemming in wetgeving, dwarsverbanden tussen de landelijke regelgeving, convenanten op landelijk niveau, het uitwerken van landelijk taakomschrijvingen c.q. verwachtingen worden door diverse RMC coördinatoren genoemd als een behulpzame randvoorwaarde voor de op te lossen knelpunten.

4. De inzet van de middelen

4.1. Inzet van eigen gemeentelijke middelen en van de rijksbijdrage RMC

Vanuit verschillende geldstromen worden financiële middelen ingezet voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Volgens de opgave in de RMC rapportages gaat het tenminste om de volgende bedragen (in guldens) bij de inzet van de eigen middelen voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten. (Vier regio's konden geen opgave doen over de hoogte van de eigen middelen). De omvang van de middelen is:

geplande financiële inzet	fl. 57.159.944	€ 25.938.052
geplande personele inzet	9.496.853	4.309.484
geplande materiële inzet	2.221.829	1.008.222
ingezette middelen die afkomstig zijn uit GOA	13.670.299	6.203.311
ingezette middelen die afkomstig zijn uit GSB, specifiek voor voortijdig schoolverlaten	20.582.206	9.339.797
ingezette middelen afkomstig uit overige GSB middelen	9.564.583	4.340.218
ingezette gemeentelijke middelen	17.280.653	7.841.618
rijksbijdrage RMC functie	20.455.630	9.282.360

De financiële middelen worden als volgt ingezet:

	inzet van eigen middelen		inzet van rijksbijdrage RMC functie	
coördinatie	fl. 3.576.998	€ 1.623.170	fl. 3.787.692	€ 1.718.779
administratie	2.951.480	1.339.323	1.495.942	678.828
trajectbegeleiding	15.947.138	7.236.495	4.976.864	2.258.402
registratie	3.562.533	1.616.607	2.602.867	1.181.129
netwerk	1.688.088	766.020	924.696	419.608
projecten	36.774.533	16.687.556	2.060.263	934.906
overige posten	1.634.693	741.791	681.096	309.067
reservering	205.838	93.405	3.440.091	1.561.045

In een regio zijn de RMC uitgaven hoger dan de RMC inkomsten als gevolg van de inzet van reserveringen uit eerdere jaren. In een regio is de RMC rijksbijdrage toegevoegd aan de begroting van het bureau voortijdig schoolverlaten waardoor geen uitsplitsing naar bovenstaande kostenposten te maken is.

4.2. Besteding van RMC middelen aan preventieve activiteiten

Van de RMC middelen is 9%, zijnde een bedrag van fl. 1.889.272 ingezet voor preventieve activiteiten voor risicoleerlingen die dreigen uit te vallen en/of voor opvang van herplaatste voortijdige schoolverlaters in het onderwijs.

preventieve trajectbegeleiding	fl. 899.748	€ 408.287
preventieve projecten	835.524	379.144
preventieve overige kosten	154.000	69.882

In het overzicht van preventieve activiteiten worden o.a. genoemd de (gedeeltelijke) financiering van:

- . trajectbegeleiding van risicoleerlingen
- . de pilot loopbaanadviseurs
- . schoolmaatschappelijk werk
- . zorg- en adviesteams
- . de regionalisering van de leerplicht
- . school- en beroepskeuze
- . schakel- spijbelopvangvoorziening
- . informatiepunt en ontmoetingsplek voor jongeren
- . arbeidstrainingscentrum
- . time-outproject
- . schoolmediatheek
- . toelidingstraject naar het ROC voor 16-19 jarigen

5. Aantallen voortijdige schoolverlaters: meer vsv-ers in beeld en aantal herplaatstingen van de volledig leerplichtige voortijdige schoolverlaters verder gestegen

5.1. Aantallen voortijdige schoolverlaters

Meer voortijdige schoolverlaters dan voorheen zijn in 2000-2001 in de RMC regio's geregistreerd. Betere meldprocedures, discipline van melden en de aanpak van registratieproblemen liggen hieraan ten grondslag. Gegeven de nog steeds gesignaleerde problemen die door de regio's worden gemeld om hun registratie sluitend te krijgen, is het niet uitgesloten dat het werkelijke aantal voortijdige schoolverlaters groter is.

aantallen	volledig leerplichtige leerlingen	partieel leerplichtige leerlingen	niet leerplichtige leerlingen	opgave totaal
aantal ingeschreven leerlingen op 1-10-2000	842.898	165.188	252.902	1.260.988
aantal ingeschreven leerlingen in vo	774.131	75.511	9.833	859.475
aantal ingeschreven leerlingen in BVE	68.767	89.677	243.069	401.513
aantal voortijdige schoolverlaters	12.366	12.138	21.936	47.059
<i>percentage vsv-ers (als % van het aantal ingeschreven leerlingen)</i>	1%	7%	9%	4%
<i>percentage vsv-ers (als % van het totaal aantal vsv-ers)</i>	26%	26%	47%	
aantal voortijdige schoolverlaters in v(s)o				15.153
<i>percentage vsv-ers in v(s)o (als % van het aantal ingeschreven leerlingen in het v(s)o)</i>				2%
aantal voortijdige schoolverlaters in BVE				18.897
<i>percentage vsv-ers in BVE (als % van het aantal ingeschreven leerlingen in BVE)</i>				5%
aantal herplaatste voortijdige schoolverlaters	9.001	5.490	7.276	22.368
<i>percentage herplaatsten (als % van het aantal voortijdige schoolverlaters)</i>	73%	45%	33%	48%
aantal dat is herplaatst naar regulier onderwijs	6.982	3.411	4.142	15.197
aantal dat is geplaatst in een traject met als hoofddoel werk	748	915	2.691	4.733
aantal dat is geplaatst in opvang	518	162	122	914
aantal prioritaire voortijdige schoolverlaters	7.192	2.963	5.785	16.420
<i>percentage prioritaire voortijdige schoolverlaters (als % van het aantal voortijdige schoolverlaters)</i>	58%	24%	26%	35%
aantal herplaatste prioritaire voortijdige schoolverlaters	3.385	1.712	2.113	7.410
<i>percentage herplaatste prioritaire voortijdige schoolverlaters (als % van het aantal prioritaire vsv-ers)</i>	47%	58%	37%	45%

In totaal wordt bijna de helft (48%) van de voortijdige schoolverlaters herplaatst. Uit de cijfers blijkt dat terugplaatsing in het regulier onderwijs de hoofduitkomst van de RMC bemiddeling is. Van de volledig leerplichtige herplaatste voortijdige schoolverlaters gaat 78% naar het regulier onderwijs en 8% naar een traject gericht op werk. Voor de herplaatste partieel leerplichtige voortijdige schoolverlaters zijn deze percentages respectievelijk 62% en 17%. In de groep herplaatste niet leerplichtige voortijdige schoolverlaters zijn de percentages respectievelijk 57% en 37%.

Een deel van de voortijdige schoolverlaters wordt aangemerkt als prioritaair. In dat geval gaat het om diegenen die zonder diploma vbo of mavo of met minder dan 3 jaar havo/vwo het (voortgezet) onderwijs geheel verlaten. (Ongediplomeerde vbo/mavo-leerlingen die doorstromen naar een BVE-instelling en daar vervolgens voortijdig uitvallen behoren niet tot de prioritaire groep).

Het aantal prioritaire voortijdige schoolverlaters bedraagt in 2000-2001 eenderde van het totaal. Het percentage herplaatste prioritaire voortijdige schoolverlaters wijkt vrijwel niet meer af van het totaal percentage herplaatste voortijdige schoolverlaters.

In de navolgende tabellen is een vergelijking gemaakt met de voorgaande jaren.

Jaar	1998	1999	2000	2001
aantal leerlingen op 1-10 aan het begin van een schooljaar	1.254.490	1.227.797	1.260.838	1.260.988
aantal VO leerlingen	880.500	885.100	890.965	859.475
aantal MBO/BVE leerlingen tot 23 jaar	373.990	342.697	369.873	401.513
aantal VSV'ers	41.220	39.406	39.880	47.059
als % van ingeschrevenen	3,3%	3,2%	3,2%	3,7%
aantal herplaatste VSV'ers	14.586	16.197	18.066	22.368
als % van VSV'ers	35%	41%	45%	48%
aantal prioritaire VSV'ers	13.274	12.081	12.327	16.420
als % van VSV'ers	32%	31%	31%	35%
aantal herplaatste prioritaire VSV'ers	7.546	6.324	8.334	7.410
als % van prioritaire VSV'ers	57%	52%	68%	45%

Het percentage geregistreerde voortijdige schoolverlaters is in dit laatste schooljaar iets toegenomen en bedraagt nu 3,7% van de ingeschreven leerlingen. Het percentage herplaatste voortijdige schoolverlaters is verder toegenomen en bedraagt nu 48%. In de groep van prioritaire voortijdige schoolverlaters is er een lichte toename van het percentage voortijdige schoolverlaters en een terugloop in het percentage herplaatsten. Een van de mogelijke oorzaken zou kunnen liggen in een geconstateerde toenemende verzwaring van de problematiek van voortijdige schoolverlaters waardoor deze moeilijk plaatsbaar zijn.

In de onderstaande tabel is steeds de toename of afname bekeken ten opzichte van het jaar daarvoor.

	toename in 1999 t.o.v. 1998	toename in 2000 t.o.v. 1999	toename in 2001 t.o.v. 2000
aantal leerlingen op 1-10 aan het begin van een schooljaar	-2%	3%	0%
aantal vo leerlingen	1%	1%	-4%
aantal MBO/BVE leerlingen tot 23 jaar	-8%	8%	9%
aantal VSV'ers	-4%	1%	18%
aantal herplaatste VSV'ers	11%	12%	24%
aantal prioritaire VSV'ers	-9%	2%	33%
aantal herplaatste prioritaire VSV'ers	-16%	32%	-11%

Een eenduidige tendens kan worden waargenomen in het aantal herplaatste voortijdige schoolverlaters: de herplaatsingen zijn steeds ten opzichte van elk voorgaand jaar toegenomen.

5.2. Streefcijfers in 2000-2001

De regio's hebben in voorgaande jaren streefcijfers geformuleerd over het verwachte aantal voortijdige schoolverlaters in het schooljaar 2000-2001 en over het verwachte aantal herplaatste voortijdige schoolverlaters. Uit de huidige uitkomsten blijkt dat 10 regio's hetzelfde of minder aantal voortijdige schoolverlaters in het schooljaar 2000-2001 hebben dan ze in hun streefcijfer voor dit jaar aangaven. 25 regio's hebben meer vsv-ers herplaatst dan ze in hun streefcijfer tot uitdrukking brachten.

Het is niet eenvoudig om te komen tot een goede streefdoelbepaling en de realisatie ervan kan door veel (regionale) factoren worden beïnvloed. Afwijkingen van de streefcijfers hebben de volgende positieve en negatieve redenen:

- . de jongeren zelf
 - toenemende verzwaring van de problematiek waardoor meer vsv-ers moeilijk plaatsbaar zijn
 - een toename van ISK jongeren die moeilijker plaatsbaar zijn
- . de meld- en registratiefactoren
 - een negatieve vertekening van het aantal leerplichtige uitvallers (ze komen niet altijd in de registratie als vsv-er maar als een jongere met leerplichtproblematiek)
 - onvoldoende zicht op aantallen door gemeentelijke registratieproblemen
 - meer meldingen door betere afspraken

- een nauwkeurigere registratie
- onvoldoende meldingen van sommige onderwijsinstellingen
- . de herplaatsingsfactoren:
 - de gunstige arbeidsmarkt waardoor minder voortijdig schoolverlaters in contact komen met de RMC
 - de wachtlijsten waardoor herplaatsing uitblijft
 - goede regionale herplaatsingsmogelijkheden

5.3. Streefcijfers voor de komende jaren

Terugdringen van voortijdig schoolverlaten is de hoofddoelstelling van de activiteiten die in de RMC-gebieden worden ondernomen. De regio's hebben daartoe hun streefcijfers gespecificeerd voor de komende jaren. De streefcijfers zijn geformuleerd voor 2001/2002 en 2002/2003 en onderverdeeld naar streefdoelen m.b.t. het aantal voortijdige schoolverlaters en streefdoelen m.b.t. het aantal herplaatste voortijdige schoolverlaters.

streefdoelen	aantal vsv-ers in 2001-2002	aantal herplaatsingen in 2001-2002	aantal vsv-ers in 2002-2003	aantal herplaatsingen in 2002-2003
volledig leerplichtig	9.413	9.238	9.058	8.870
partieel leerplichtig.	8.273	5.260	7.807	4.846
bovenleerplichtig	15.375	8.462	14.419	8.799
totaal	36.141	21.496	33.797	21.701

Wanneer we alleen naar de cijfers kijken van regio's die hun streefcijfers hebben opgegeven en deze vergelijken met de huidige resultaten in de betreffende regio's (39.441 vsv-ers en 17.972 vsv-ers herplaatst), verwachten deze regio's in schooljaar 2001-2002 een daling van het aantal voortijdige schoolverlaters naar 92% in schooljaar 2001-2002 en naar 86% in schooljaar 2002-2003. Het aantal verwachte herplaatsingen in 2001-2002 neemt toe met 20% ten opzichte van het huidige resultaat, en met 21% t.o.v. het huidige resultaat in 2002-2003.

5.4. Geconstateerde factoren die bijdragen aan een succesvolle melding en registratie van voortijdige schoolverlaters

Een succesvolle melding en registratie van voortijdig schoolverlaten heeft veel te maken met de wijze waarop melding en registratie is georganiseerd en met de controlemiddelen die de RMC regio's weten toe te passen om de correctheid en volledigheid van de cijfers zoveel mogelijk te garanderen.

Voorbeelden van verbeteringsonderwerpen die in diverse RMC regio's dit rapportagejaar werden toegepast, zijn:

- . het uitvoeren van een registratiepilot
- . een nulmeting van vsv-ers
- . de invoering van een goede totale meldprocedure
- . doorlopend bijhouden van de vsv-registratie en een geschikte registratiesysteem/software
- . controlemomenten om de 16-17 jarigen zonder vervolgopleiding beter in beeld te krijgen
- . enquête-benadering van jongeren die al een tijd uit het onderwijs weg zijn

De extra RMC middelen, aanschaf van nieuwe software, goede afspraken met scholen, afspraken met arbeidsvoorziening, het letten op gebruiksvriendelijkheid van softwarepakketten, meer uren voor administratie worden o.a. gezien als gunstige randvoorwaarden bij het tot stand brengen van een goede meld- en registratiepraktijk.

6. Resterende knelpunten in de melding en registratie van voortijdige schoolverlaters

6.1. Onvolledige meldingen door gemeenten

50 gemeenten konden geen gegevens leveren van het aantal volledig leerplichtige voortijdige schoolverlaters; voor eenzelfde aantal gemeenten gold dit ten aanzien van de partieel leerplichtige voortijdige schoolverlaters en 62 gemeenten hadden geen overzicht beschikbaar van het aantal niet leerplichtige voortijdige schoolverlaters. Het gaat in het algemeen om de kleine gemeenten en het aantal is in vergelijking met het vorige verslagjaar verder afgenomen (de aantallen bedroegen toen respectievelijk 55, 74 en 99 gemeenten).

Redenen die de RMC coördinatoren noemen voor het niet/onvolledig melden van gemeenten, zijn:

- . herindeling van gemeenten waardoor aanlevering van gegevens werd vertraagd
- . ontbrekende goede informatiesystemen of een aanschaf van softwarepakketten die nog in de voorbereidings- of opstartfase is
- . geen afstemming tussen administratiepakketten van scholen en gemeenten
- . onvoldoende personele bezetting
- . werkprocessen van gemeenten zijn niet gericht op een RMC rapportage per 1-10
- . veel door de rijksoverheid gevraagde gegevens over voortijdige schoolverlaters zijn niet uit de gemeentelijke administratie te halen
- . bovenleerplichtige leerlingen werden in de gemeenten lang niet altijd geregistreerd
- . gebrekkige gegevensverstrekking van 18-23 jarigen als gevolg van de Wet Persoons Registratie

Naast dit type problemen wijzen diverse RMC rapporteurs naar de rijksoverheid en VNG die nog geen uniform registratiesysteem voor gemeenten beschikbaar hebben.

6.2. Onvolledige melding door scholen

Naast de scholen met wie geen meldingsafspraken bestaan (zie hoofdstuk 3) zijn er andere redenen voor het niet/te laat melden van scholen. Genoemd worden

- . problemen in de koppeling van registratiesystemen tussen scholen en gemeenten
- . veelheid van administratieve verplichtingen van scholen en piekbelasting aan het begin en einde van het schooljaar
- . te weinig zicht op de gediplomeerde uitstroom uit mavo en vbo
- . de leverdatum van 1 oktober van RMC rapportages aan de rijksoverheid verdraagt zich vaak moeilijk met de gegevensopvraging bij de scholen en hun teldatum van 1 oktober.
- . steeds andere kengetallen worden gevraagd

7. De trajecten voor voortijdig schoolverlaters: de vormgeving, de speciale aandacht voor bepaalde risicogroepen en de succesfactoren

7.1. Wijze van trajectbegeleiding

Een van de belangrijke opdrachten van de RMC functie is het terugleiden van de voortijdige schoolverlaters naar een startkwalificatie. Elke regio hanteert een trajectbegeleidingsmodel, waarin specifieke trajectbegeleiding aan de voortijdige schoolverlater wordt geboden. Algemene en overeenkomende kenmerken van vrijwel alle modellen zijn dat er gewerkt wordt met een intakeprocedure waarin het probleem van de voortijdige schoolverlater wordt geanalyseerd en mogelijke oplossingen in de richting van een startkwalificatie of een traject naar werk worden bekeken. In overleg met de jongere wordt een definitieve oplossing bepaald en wordt de jongere in een traject geplaatst. In het traject is er altijd sprake van een vorm van begeleiding van de jongere, waarin zicht wordt gehouden op de voortgang en het bereiken van het resultaat. Voorbeelden hiervan zijn:

- . de aanpak vindt plaats per gemeente;
- . modellen waarin geen sprake is van één loket. De leerplichtambtenaren van de woongemeenten zijn de poortwachters en houden het overzicht over de totale groep tot 23 jaar;
- . modellen waarin meerdere partijen (leerplichtambtenaren en andere partijen voor de partieel leerplichtig en bovenleerplichtige uitvallers) de rol vervullen van poortwachters en trajectbewakers;
- . modellen waarin een RMC adviesteam de spin in het web is;
- . een regio hanteert een model waarin er sprake is van één centrale regionale regie via het regionaal bureau leerlingzaken.

7.2. Nieuwe ontwikkelingen in de trajectbegeleiding

Veertien regio's melden diverse vormen van vernieuwing in hun trajectbegeleidingsmodel. Het gaat daarbij om:

- . speciale trajectbegeleiders voor bepaalde leeftijdsgroepen, met name de 16-17 jarigen
- . speciale trajectbegeleiding binnen het ROC
- . een betere afstemming met arbeidsmarktbeleid, WIW en werkgelegenheid, bijvoorbeeld door trajectbegeleiding bij een WIW instelling onder te brengen
- . aparte projectteams om voortijdig schoolverlaters te begeleiden
- . een verdere ontwikkeling van de werkwijze van casemanagement uit CRIEM
- . aparte projecten voor risicjongeren
- . verbeterde convenanten met scholen
- . een centraal loket, o.a. voor zorgleerlingen in het v.o.
- . een samenwerkingsmodel voor de hele provincie

7.3. Speciale aanpakken voor bepaalde groepen voortijdige schoolverlaters

De prioritaire doelgroep

In het beleid van de rijksoverheid is aan de RMC regio's gevraagd om extra aandacht te besteden aan de voortijdige schoolverlaters die ongediplomeerd vbo en mavo verlaten (de prioritaire doelgroep). 37 (sub)regio's geven in hun aanpak van voortijdig schoolverlaten hieraan extra aandacht. Om te zorgen dat de uitval van deze jongeren uit het onderwijs beperkt blijft, past men de volgende maatregelen en ondersteunende activiteiten toe:

- . het goed in beeld brengen van deze jongeren
- . vroegtijdige signalering van uitval in deze groep
- . frequente en preventieve besprekingen in schoolteams en andere instanties van risicjongeren
- . intensieve begeleiding
- . extra aandacht en begeleiding bij overdracht van deze jongeren naar vervolgetrajecten (een zogenaamde warme overdracht)
- . vaste trajectbegeleiding
- . intensief zoeken naar passende scholing of combinatie van werk en scholing
- . plaatsing met voorrang in trajectbegeleiding
- . speciale (opvang- en/of begeleidings)projecten

ESF subsidiëring

In 20 (sub)regio's worden via ESF bepaalde maatregelen gefinancierd ten gunste van de voortijdige schoolverlaters. Het gaat dan vooral om inzet van trajectbegeleiding, extra aandacht en/of prioritering van deze groep bij de begeleiding en de aanpak van voortijdig schoolverlaten, speciale projecten.

Andere doelgroepen

In 13 (sub)regio's worden ook nog andere subgroepen van voortijdig schoolverlaten extra bekeken. Het gaat in dat geval om risicoleerlingen in het algemeen, risicoleerlingen van 16-17 jaar die zonder vervolgbestemming de v(s)o/bve verlaten, gediplomeerde uitstromers uit mavo en vmbo, zmk leerlingen, allochtone jongeren en werkloze voortijdige schoolverlaters. De extra aandacht heeft de vorm van gecontinueerde trajectbegeleiding,

sluitende registratie voor deze groep en snel benaderen van deze vsv-ers via trajectbegeleiding, speciale instroom-/overstapprojecten.

In 5 (sub)regio's hanteert men geen prioriteitstelling van bepaalde groepen voortijdige schoolverlaters. Alle voortijdige schoolverlaters tot 23 jaar krijgen een gelijke prioriteit, eenzelfde starttraject en er wordt even intensief gezocht naar een passend traject.

7.4. Succesfactoren bij de aanpak van voortijdig schoolverlaten

Vrijwel alle RMC regio's maken melding van succesvolle aanpakken van voortijdig schoolverlaten in hun regio. Een deel van deze successen ligt in de realisatie van goede trajecten en goede trajectbegeleiding. Gunstige randvoorwaarden die hierbij worden genoemd zijn: een goede samenwerking tussen partijen, de beschikbare financiën en structurele aandacht voor het vraagstuk van voortijdig schoolverlaten.

Succesvol voor de herplaatsing van voortijdig schoolverlaters zijn:

- . aanpak van vroegtijdige uitval
- . de beschikking hebben over een Time Out voorziening
- . de aanwezigheid van schakel- en spijbelopvangvoorzieningen in de regio
- . begeleiding van jongeren bij de overstap van vo naar bve
- . doorlopende leerlijn van vmbo naar ROC
- . testprogramma's en computerberoepskeuzeprogramma's
- . voldoende aanbod bij het ROC op assistentniveau
- . kleinschalige speciale onderwijsprogramma's gericht op instroom in niveau 1
- . de geslaagde vorm van financiering van tussentijdse plaatsing van jongeren in het onderwijs
- . trajecten van de Landmacht
- . justitiële projecten (Basta)
- . ontwikkeling van een leerwerkcentrum
- . opvangmogelijkheden voor jongeren met psychiatrische problemen
- . daghulpvoorziening voor jongeren met meervoudige problemen
- . opvangmogelijkheid voor niet-gemotiveerde jongeren

Succesvolle organisatie-kenmerken voor een goede aanpak van voortijdig schoolverlaten zijn:

- . een centraal meldpunt voor voortijdige schoolverlaters
- . een goede kwalitatieve intake
- . preventieteams, zorgteams
- . een gezamenlijke zorgstructuur voor het vmbo
- . aanstelling speciale projectleiders, RMC consultants, schoolcontactpersonen voor opsporen en in beeld brengen van jongeren
- . centrale opvang, overzichtelijk georganiseerde aanpak
- . het stedelijk in kaart brengen van het aanbod
- . voldoende projecten en instellingen die een aanbod kunnen verzorgen
- . een integrale werkwijze
- . trajectbegeleiders, casemanagers (o.a. voor de arbeidsmarkt), loopbaanadviseurs, orthopedagogen
- . warme overdracht
- . individuele benadering van de voortijdige schoolverlaters

8. Resterende knelpunten in de trajecten voor voortijdig schoolverlaters

Naast de succesvolle trajecten zijn er in vrijwel alle regio's wel een of meer zaken die een volledig succes in de aanpak van voortijdig schoolverlaten in de weg staan. De volgende kwesties worden hierin genoemd.

Er is onvoldoende personele capaciteit bij:

- . leerplicht
- . trajectbegeleiding

Er is onvoldoende aandacht en/of mogelijkheden voor:

- . jongeren uit praktijkonderwijs
- . ama's
- . tienermoeders
- . jongeren met een onderwijsontheffing
- . problematische jongeren die niet in de WIW passen
- . leerlingen met gedragsproblemen
- . leerlingen uit detentie

Er zijn wachtlijsten in:

- . svo (inclusief tijdrovende toelatingsonderzoeken)
- . jeugdzorg
- . onderwijs (te weinig instroommomenten)
- . internaten
- . RIAGG

Er is sprake van het ontbreken, de moeizame financiering of het verdwijnen van:

- . spijbelopvangprojecten
- . specifieke projecten voor jongeren van 16-23 jaar met complexe problemen
- . specifieke projecten voor jongeren uit cluster 4
- . leerbedrijven in bepaalde branches
- . duale scholingstrajecten

Er zijn onvolkomenheden in de wetgeving:

- . het ontvangen van kinderbijslag na inschrijving bij arbeidsvoorziening
- . onduidelijke taakafbakening tussen leerplichtambtenaar en RMC-functie bij begeleiding 18-23 jarigen
- . aansluitende regelgeving tussen onderwijs en jeugdzorg (18+ leerlingen vallen buiten netwerk van leerplicht en jeugdhulpverlening)
- . groenpluk door de arbeidsmarkt
- . niet geheel op elkaar aansluitende doelstellingen van diverse ministeries (OCenW: startkwalificatie. SoZaWe: werk voor inkomen)

9. Samenvatting en aanbevelingen

9.1. Samenvatting

Alle gemeenten in Nederland participeren in een van de RMC regio's. In het gemeentelijk beleid is gewerkt aan een verdere intensivering van de samenwerking in regionaal verband en aan versterking van de banden met justitie en jeugdzorg. Ook de regionalisering van de leerplichtfunctie wordt ervaren als een belangrijke succesfactor bij de aanpak van het voortijdig schoolverlaten. De ophoging van de financiële middelen en de wettelijke status van de RMC functie wordt gezien als een belangrijk element voor een succesvolle aanpak.

Het regionale netwerk van uitvoerende onderwijsinstellingen mag zo goed als sluitend worden genoemd. 11% van de ondersteunende instellingen is nog niet in het netwerk betrokken. Het gaat daarbij met name om partijen die toegang bieden tot de arbeidsmarkt. Voorlichting, het aanbrengen van regionale structuur in het netwerk, de beschikking over de sociale kaart van instellingen en organisaties en korte werklijnen dragen bij aan een succesvolle samenwerking. De eigen taakstelling van instellingen kan beperkingen opleggen aan een uitgebreide deelname in een regionaal netwerk. Afstemming in wetgeving, dwarsverbanden tussen de landelijke regelgeving, convenanten op landelijk niveau en het uitwerken van landelijke taakomschrijvingen worden door sommigen gezien als een behulpzame randvoorwaarde voor op te lossen knelpunten.

De geplande inzet van de financiële middelen bedroeg in totaal € 25.938.052 en de RMC rijksbijdrage € 9.282.360. De meerderheid van de eigen gemeentelijke middelen is besteed aan trajectbegeleiding en projecten. In de RMC rijksbijdrage zijn belangrijke uitgavenposten de coördinatie en de registratie van het voortijdig schoolverlaten. 9% van de RMC middelen is besteed aan preventieve activiteiten voor leerlingen die dreigen uit te vallen en aan opvang van de herplaatste voortijdige schoolverlaters in het onderwijs.

Het aantal geregistreerde voortijdige schoolverlaters bedraagt in schooljaar 2000-2001 47.059 jongeren. Dit is 3,7% van het aantal ingeschreven leerlingen in v(s)o en BVE. Het aantal herplaatste voortijdige schoolverlaters is 22.368, zijnde 48%. Zowel het percentage voortijdige schoolverlaters als het percentage herplaatste voortijdige schoolverlaters is ten opzichte van vorig jaar gestegen, respectievelijk met 18% en met 24%. Het percentage herplaatste prioritaire voortijdige schoolverlaters is ten opzichte van vorig jaar afgenomen met 11% en bedraagt nu 45%.

In de praktijk is men vaak nog niet in staat om een 100% sluitende melding en registratie van voortijdige schoolverlaters te realiseren. De succesvolle melding en registratie van voortijdige schoolverlaters heeft te maken met de wijze waarop melding en registratie is georganiseerd en met de controlemiddelen die de RMC regio's weten toe te passen om de correctheid en de volledigheid van de cijfers zoveel mogelijk te garanderen. De extra RMC middelen, aanschaf van nieuwe software, goede afspraken met scholen, afspraken met arbeidsvoorziening, het letten op gebruiksvriendelijkheid van softwarepakketten, meer uren voor administratie worden o.a. gezien als gunstige randvoorwaarden bij het tot stand brengen van een goede meld- en registratiepraktijk.

Nieuwe ontwikkelingen in de trajectbegeleiding van voortijdige schoolverlaters hebben vooral te maken met de wijze waarop de trajectbegeleiding wordt georganiseerd. De organisatie ervan krijgt steeds meer een duidelijk gezicht in de vorm van een-loket, aparte teams en verbeterde convenanten. Gunstige randvoorwaarden in het realiseren van goede trajecten voor de voortijdige schoolverlaters zijn gelegen in een goede samenwerking tussen de partijen, beschikbare financiën en een structurele aandacht voor het vraagstuk van voortijdig schoolverlaten. Voor een deel van de knelpunten in de trajecten wordt gewezen naar wachtlijsten in de opvang en onvolkomenheden in de wetgeving.

9.2. Aanbevelingen

Zoals gezegd participeren alle gemeenten in de aanpak van voortijdig schoolverlaten. De intensiteit van de aanpak en de inzet varieert. Gezien de belangrijke rol die in de RMC-wetgeving is weggelegd voor de gemeenten zou good practice in beeld gebracht kunnen worden ter ondersteuning van de gemeentelijke aanpak en de regionale samenwerking.

Een deel van de gesignaleerde problematiek inzake de registratie heeft inmiddels zijn uitwerking gekregen in een dieptestudie die door het Ministerie van OCenW is uitgezet. Hierin wordt nagegaan welke bouwstenen van belang zijn om te komen tot een sluitende registratie. Het gaat daarbij om de inzichten die in 8 regio's zijn verzameld. Het is de bedoeling om in vervolg op deze uitkomsten na te gaan hoe een maximale kennisoverdracht kan worden gerealiseerd.

Een belangrijk vraagstuk in de registratie is het komen tot een goede inzet van registratiesoftware. Met name de nieuwe wensen die de rijksoverheid ten aanzien van de inhoud van registratie heeft en de lokale en regionale specificatie die worden gevraagd stellen veel eisen aan de aanwezige software. In de registratiestudie wordt door enkele respondenten als oplossing gesuggereerd om pilots in te richten die speciaal aandacht schenken aan het softwarevraagstuk.

De inzet van instellingen op het terrein van werk en inkomen blijft in het regionale netwerk achter bij de overige betrokken instellingen. Enkele jaren geleden is een good practice onderzoek uitgezet bij de toenmalige arbeidsbureaus. Gelet op de organisatorische vernieuwingen en gewijzigde taakstellingen zou opnieuw een studie kunnen worden uitgevoerd bij de Centra voor Werk en Inkomen om na te gaan op welke wijze het gesignaleerde spanningsveld tussen eigen taakstelling en RMC doelstelling positief kan worden beïnvloed.

Uit de cijfers blijkt dat het grootste gedeelte van de voortijdige schoolverlaters in het beroepsonderwijs voorkomt. Veel ROC's plegen inspanningen om hun risicoleerlingen beter te ondersteunen en de uitval op niveau 1 en 2 van de kwalificatiestructuur te beperken. In dat (preventieve) kader kan gedacht worden aan een good practice inventarisatie van de speciale aanpak voor deze leerlingen.

In een aparte dieptestudie van het Ministerie van OCenW wordt op dit moment aandacht geschonken aan de voorwaarden voor de effectiviteit van trajecten voor vsv-ers. Ook hier wordt gezocht naar de bouwstenen voor een goede aanpak. Op grond van de uitkomsten kan worden bekeken welke vervolgstappen hierin het meest nodig zijn om de regio's op dit punt te ondersteunen.

Een regelmatig terugkerend punt van aandacht uit de regio's is het niet aansluiten van wetgeving op elkaar, als het gaat om een sluitende aanpak van het voortijdig schoolverlaten. Bekeken zou kunnen worden, waaruit mogelijke tegenstrijdigheden bestaan en of dit aanpassing van de huidige wetten behoeft, dan wel een goede voorlichting aan de bij de RMC functie betrokken instellingen over de mogelijkheden binnen de huidige wetgeving.

